

**Wprowadzenie przez Szwajcarię ograniczeń liczby pozwoleń na pobyt stały wobec obywateli Polski, Litwy, Łotwy, Estonii, Słowenii, Słowacji, Republiki Czeskiej i Węgier**

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia przez Szwajcarię ograniczeń liczby pozwoleń na pobyt stały wobec obywateli Polski, Litwy, Łotwy, Estonii, Słowenii, Słowacji, Republiki Czeskiej i Węgier (2012/2661(RSP))**

*Parlament Europejski,*

- uwzględniając Umowę o wolnym handlu między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Konfederacją Szwajcarską z dnia 22 lipca 1972 r.<sup>1</sup>,
- uwzględniając Umowę między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie swobodnego przepływu osób<sup>2</sup>, a w szczególności załącznik I do tej umowy dotyczący swobodnego przepływu osób oraz załącznik III w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych,
- uwzględniając Protokół do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, z dnia 26 października 2004 r. w sprawie swobodnego przepływu osób, w związku z udziałem w charakterze umawiających się stron, Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej, w następstwie przystąpienia tych państw do Unii Europejskiej<sup>3</sup>,
- uwzględniając Protokół do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, z dnia 27 maja 2008 r. w sprawie swobodnego przepływu osób, w związku z udziałem Republiki Bułgarii i Rumunii w charakterze umawiających się stron, w następstwie przystąpienia tych państw do Unii Europejskiej<sup>4</sup>,
- uwzględniając swoją opinię z dnia 7 września 2010 r. w sprawie EOG i Szwajcarii: przeszkody w pełnej realizacji rynku wewnętrznego<sup>5</sup>,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie stosunków UE z krajami EFTA,
- uwzględniając decyzję szwajcarskiej Rady Federalnej z dnia 18 maja 2012 r. w sprawie powołania się na klauzulę ochronną w odniesieniu do ośmiu państw członkowskich UE,

---

<sup>1</sup> Dz.U. L 300 z 31.12.1972, s. 189.

<sup>2</sup> Dz.U. L 114 z 30.4.2002, s. 6.

<sup>3</sup> Dz.U. L 89 z 28.3.2006, s. 30.

<sup>4</sup> Dz.U. L 124 z 20.5.2009, s. 53.

<sup>5</sup> Dz.U. C 308 E z 20.10.2011, s. 18.

- uwzględniając skierowane do Komisji pytania z dnia 14 maja 2012 r. i z dnia 16 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia przez Szwajcarię ograniczeń liczby pozwoleń na pobyt stały wobec obywateli Polski, Litwy, Łotwy, Estonii, Słowenii, Słowacji, Republiki Czeskiej i Węgier (O-000113/2012 – B7-0115/2012 i O-000115/2012 – B7-0116/2012),
- uwzględniając art. 115 ust. 5 oraz art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Rada Federalna Szwajcarii postanowiła wprowadzić od 1 maja 2012 r. ilościowe ograniczenia dla zezwoleń kategorii B na pobyt do lat pięciu, przyznawanych obywatelom Polski, Litwy, Łotwy, Estonii, Słowenii, Słowacji, Republiki Czeskiej i Węgier;
- B. mając na uwadze, że podejmując tę decyzję, władze szwajcarskie powołały się na tzw. klauzulę ochronną z art. 10 porozumienia z 1999 r., która umożliwia im wprowadzenie takich tymczasowych ograniczeń, jeżeli w danym roku liczba udzielonych zezwoleń na pobyt przekroczy średnią z trzech ostatnich lat o co najmniej 10%; mając na uwadze, że władze szwajcarskie oświadczyły, że sytuacja taka nastąpiła w przypadku obywateli ośmiu państw członkowskich Unii Europejskiej;
- C. mając na uwadze, że klauzula ochronna z art. 10 porozumienia z 1999 r., na którą powołały się władze szwajcarskie, nie przewiduje rozróżnienia na podstawie obywatelstwa, gdy zaistnieje potrzeba wyznaczenia pułapów czy kwot dla zezwoleń na pobyt, oraz że odnosi się ona do „pracowników najemnych i do osób prowadzących działalność na własny rachunek ze Wspólnoty Europejskiej”;
- D. mając na uwadze, że jeżeli chodzi o obywateli ośmiu państw członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r., Szwajcaria stosowała ograniczenia ilościowe do 30 kwietnia 2011 r., na co zezwalał protokół z 2004 r.; mając na uwadze, że po zakończeniu tego okresu przejściowego stosuje się art. 10 ust. 4 porozumienia z 1999 r.;
- E. mając na uwadze, że sytuację tę należy widzieć w szerszym kontekście, ponieważ władze szwajcarskie podjęły szereg działań, które podważają osiągnięte dotychczas postępy w realizacji porozumień dwustronnych i w sprawie których Parlament wyraził już swoje zaniepokojenie w rezolucji z września 2010 r.;
- F. mając na uwadze, że Szwajcaria przyjęła szereg tzw. środków ograniczających, które towarzyszą umowie o swobodnym przepływie osób (FMPPA), co może zaszkodzić świadczeniu usług przez przedsiębiorstwa unijne w Szwajcarii, zwłaszcza małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP); mając również na uwadze, że w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wiele tych środków wspierających można zaakceptować tylko wówczas, gdy w proporcjonalny sposób służą ochronie interesu publicznego, który nie podlega ochronie w kraju pochodzenia usługodawcy;
- G. mając na uwadze, że niektóre z tych środków są niewspółmierne do zakładanych celów, jak np. obowiązek uprzedniego zawiadomienia z ośmiodniowym okresem oczekiwania na odpowiedź, wymóg ponoszenia części kosztów wykonawczych komisji trójstronnych oraz spoczywający na obcych przedsiębiorstwach świadczących usługi transgraniczne obowiązek przedstawienia gwarancji pewności finansowej; mając na uwadze, że te środki szczególnie obciążają MŚP chcące świadczyć usługi w Szwajcarii;
- H. mając na uwadze, że władze szwajcarskie postanowiły wycofać przysługujące do tej pory

niemieckim i austriackim taksówkom zezwolenie na zabieranie pasażerów ze szwajcarskich portów lotniczych;

- I. mając na uwadze, że kwestie te wielokrotnie dyskutowano ze Szwajcarią w ramach wspólnej komisji ustanowionej na mocy FMPA; mając na uwadze, że wspólna komisja nie zdołała tym sprawom zaradzić;
- J. mając na uwadze, że w FMPA można dokonywać jedynie ograniczonych zmian w celu ich dostosowania do zmian w prawie unijnym w dziedzinie swobodnego przepływu osób; mając na uwadze, że w FMPA nie przewidziano skutecznego mechanizmu nadzoru i kontroli sądowej, podobnego do tych stosowanych w UE i na EOG;

### ***Wprowadzone przez Szwajcarię ograniczenia liczby pozwoleń na pobyt stały wobec obywateli UE***

1. głęboko ubolewa nad faktem, że władze szwajcarskie postanowiły przywrócić ograniczenia ilościowe dla zezwoleń na pobyt długoterminowy, przyznawanych obywatelom UE, którzy mają obywatelstwo jednego z ośmiu państw członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r., co ogranicza swobodny przepływ osób przewidziany w porozumieniu z UE z 1999 r.;
2. uważa tę decyzję za dyskryminującą i bezprawną, ponieważ nie ma podstawy prawnej dla jakiegokolwiek zróżnicowania tego rodzaju w umowach obowiązujących między Szwajcarią i UE; nalega na władze szwajcarskie, żeby ponownie rozpatrzyły swoją decyzję i wycofały się ze stosowania klauzuli ochronnej;
3. zauważa, że nie spełniono przesłanek zastosowania art. 10 ust. 4 porozumienia z 1999 r., uzupełnionego protokołem z 2004 r.;
4. z zadowoleniem przyjmuje rychłe i krytyczne oświadczenie wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej, w którym wezwała swoje służby do podjęcia wszelkich działań niezbędnych do żądania odwołania decyzji władz szwajcarskich;
5. zauważa, że w 2008 r. w protokole II Szwajcarią poszerzyła prawa swobodnego przepływu na Bułgarię i Rumunię; ubolewa jednak, że w porozumieniu przewidziano okresy przejściowe trwające do siedmiu lat; krytycznie odnosi się do faktu, że w maju 2011 r. rząd szwajcarski postanowił przedłużyć okres przejściowy dla Bułgarów i Rumunów do 31 maja 2014 r.
6. uważa, że zamiast wprowadzać w obecnych ramach ograniczenia, obie strony powinny wspólnie opracować odpowiedniejszy, skuteczniejszy i elastyczniejszy system współpracy w celu dalszego ułatwienia swobodnego przepływu osób; wzywa Komisję, żeby przy najbliższej okazji poruszyła tę sprawę z władzami szwajcarskimi oraz by ujęła ją w planie następnego posiedzenia wspólnej komisji ustanowionej na mocy porozumienia;

### ***Przeszkody w pełnej realizacji rynku wewnętrznego***

7. zwraca się do Komisji, żeby wskazała, jakie działania podjęto od przyjęcia rezolucji Parlamentu z dnia 7 września 2010 r. w celu rozwiązania problemów związanych z ograniczeniami, które utrudniają unijnym MŚP świadczenie usług w Szwajcarii, oraz żeby

przekonała władze szwajcarskie do uchylecia przepisów, które zobowiązują obce przedsiębiorstwa świadczące usługi do złożenia gwarancji rzetelności finansowej;

8. jest zaniepokojony decyzją rady Federalnej Szwajcarii o przeanalizowaniu dodatkowych środków ograniczających;
9. ponownie podkreśla swoje zaniepokojenie sytuacją w szwajcarskich portach lotniczych, gdzie w wyniku odmowy udzielonej przez władze szwajcarskie taksówki niemieckie i austriackie nie mogą zabierać pasażerów, oraz zwraca się do Komisji, żeby zbadała zgodność tej decyzji z FMPA;
10. ubolewa, że porozumienie nie uwzględnia dyrektywy 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich; wzywa do bardziej dynamicznego dostosowania umów w dziedzinach związanych z rynkiem wewnętrznym do zmian w dorobku prawnym UE;
11. jest zdania, że dla dalszego udziału Szwajcarii w rynku wewnętrznym jest sprawą kluczową, by przepisy zapewniały podmiotom gospodarczym z obu stron przejrzystsze i bardziej przewidywalne środowisko;
12. wzywa do postępów w znajdowaniu horyzontalnych rozwiązań w odniesieniu do potrzeby dynamicznego dostosowania umów do zmian w prawie unijnym, jednolitej wykładni umów, niezależnych mechanizmów nadzoru i kontroli sądowej, mechanizmu rozstrzygania sporów, który nie będzie podlegał fragmentacji, przejrzystości w systemie podejmowania decyzji i komunikacji między wspólnymi komisjami;
13. podkreśla, że mechanizmy kontroli zgodności wykraczające poza środki czysto krajowe mają duże znaczenie dla dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
14. jest gotowy wspierać pogłębianie stosunków między UE i Szwajcarią w celu sprostania wyzwaniom stojącym obecnie przed obiema stronami;

o

o o

15. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich, a także rządowi i parlamentowi Szwajcarii.